

4.9. η εκπαίδευση στα κράτη μέλη επιβάλλεται να κατευθύνεται προς τις αρχές της κοινωνικής οικονομίας και σύμπραξης. Συγκεκριμένα η εκπαίδευση αυτή και η καθιέρωση

διδασκαλικού υλικού ή κύκλων διδασκαλίας πρέπει, εφεξής, να μπορεί να χρηματοδοτείται από το κεφάλαιο για την δια βίου μάθηση.

Βρυξέλλες, 14 Μαρτίου 2002.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για:

- την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για την έγκριση, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του Πρωτοκόλλου του Κυότο, της σύμβασης πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος και την από κοινού ανταπόκριση στις αντιστοιχώς αναλαμβανόμενες υποχρεώσεις»,
- την «Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ενεργοποίηση της πρώτης φάσης του ευρωπαϊκού προγράμματος για την αλλαγή του κλίματος», και
- την «Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση συστήματος για την εμπορία των δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου»

(2002/C 192/14)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για την έγκριση, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του Πρωτοκόλλου του Κυότο, της σύμβασης πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος και την από κοινού ανταπόκριση στις αντιστοιχώς αναλαμβανόμενες υποχρεώσεις (COM(2001) 579 τελικό), την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ενεργοποίηση της πρώτης φάσης του ευρωπαϊκού προγράμματος για την αλλαγή του κλίματος (COM(2001) 580 τελικό) και την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση συστήματος για την εμπορία των δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου (COM(2001) 581 τελικό).

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2001, σύμφωνα με το άρθρο 175, πρώτη παράγραφος της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για το θέμα αυτό.

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, της 12 Ιουνίου 2001, να αναθέσει την κατάρτιση της σχετικής γνωμοδότησης στην επιτροπή «Βιώσιμης ανάπτυξης».

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προέδρου της, της 11ης Μαρτίου, για τον ορισμό της κας Susanna Rahkonen (Fin/PES) ως γενικής εισηγήτριας της εν λόγω γνωμοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 40, παράγραφος 2, του Εσωτερικού Κανονισμού.

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, της 18 Σεπτεμβρίου 1997, με θέμα «Κλιματικές μεταβολές και ενέργεια» (CdR 104/97 fin) (1).

έχοντας υπόψη το πρωτόκολλο του Κυότο σχετικά με τη μείωση των εκπομπών αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου που εγκρίθηκε το Δεκέμβριο του 1997 από την τρίτη συνδιάσκεψη των συμβαλλομένων μερών της συμβάσεως-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος·

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, της 16ης Ιουλίου 1998, με θέμα «Ενέργεια για το μέλλον: ανανεώσιμες πηγές ενέργειας — Λευκή Βίβλος για κοινοτική στρατηγική και σχέδιο δράσης» (COM(97) 599 τελικό, CdR 57/98 fin) (2).

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, της 11ης Μαρτίου 1999, με θέμα «Οι μεταφορές και οι εκπομπές CO₂ — Διαμόρφωση κοινοτικής προσέγγισης» (CdR 230/98 fin) (3).

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, της 18ης Νοεμβρίου 1999, με θέμα «Η προπαρασκευή της εφαρμογής του πρωτοκόλλου του Κυότο» (CdR 295/1999 fin) (4).

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, της 21ης Σεπτεμβρίου 2000, με θέμα «Πράσινη βίβλος για την εμπορία εκπομπών αερίων φαινομένου του θερμοκηπίου εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με πολιτικές και μέτρα της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Προς ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την αλλαγή του κλίματος (ECCP-ΕΠΑΚ)» (CdR 189/2000 fin) (5).

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή της, της 14ης Νοεμβρίου 2001, με θέμα «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο “Δέκα χρόνια μετά τη διάσκεψη του Ρίο: προετοιμασία για την παγκόσμια διάσκεψη για την αειφόρο ανάπτυξη το 2002”» (CdR 37/2001 fin) (6).

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 43η σύνοδο ολομέλειας της 13ης και 14ης Μαρτίου 2002 (συνεδρίαση της 14ης Μαρτίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Απόψεις και συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών

1. Αναφορικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για την έγκριση, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του Πρωτοκόλλου του Κυότο, της σύμβασης πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος και την από κοινού ανταπόκριση στις αντιστοιχώς αναλαμβανόμενες υποχρεώσεις (7)

1.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει σθεναρά την κύρωση του πρωτοκόλλου του Κυότο από τα κράτη μέλη και το Συμβούλιο, καθώς και το να καταστεί νομικά δεσμευτικός ο επιμερισμός του φορτίου στο εσωτερικό της Κοινότητας, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και το κείμενο που προτείνει το Συμβούλιο.

1.2. Η ΕΤΠ ευελπιστεί ότι η διαδικασία κύρωσης θα έχει ολοκληρωθεί και δημοσιευθεί μέχρι τη διάσκεψη του Γιοχάνεσμπουργκ το 2002 με θέμα «Δέκα χρόνια μετά τη διάσκεψη του Ρίο». Εν προκειμένω, η ΕΤΠ επαναλαμβάνει τα συμπεράσματα της γνωμοδότησής της προς την Επιτροπή (8), της 14ης Νοεμβρίου 2001, με θέμα τις προετοιμασίες της διάσκεψης «Δέκα χρόνια μετά τη διάσκεψη του Ρίο».

1.3. Η ΕΤΠ διαπιστώνει ότι, μολονότι οι ΗΠΑ δεν έχουν κυρώσει το πρωτόκολλο του Κυότο έχουν, εντούτοις, προσχωρήσει στη σύμβαση πλαίσιο για το κλίμα του Ρίο ντε Τζανέιρο. Βάσει του πρωτοκόλλου του Κυότο, δεν απαιτούνται μειώσεις στις εκπομπές ρύπων των αναπτυσσόμενων χωρών. Ωστόσο, η επιβάρυνση που προκαλείται από την αύξηση των ρύπων στις χώρες αυτές είναι αρκετά μεγάλη. Η ΕΕ οφείλει από την πλευρά της να απαιτήσει αντικειμενικά και να παροτρύνει τις ΗΠΑ και όλες τις άλλες τρίτες χώρες που δεν είναι συμβαλλόμενα μέρη στο πρωτόκολλο του Κυότο να υιοθετήσουν μια ενεργό πολιτική για το κλίμα με σκοπό τη μείωση των ρύπων.

1.4. Κατά την άποψη της ΕΤΠ, το πρωτόκολλο του Κυότο αποτελεί την αφετηρία για τη θέσπιση ουσιαστικών και περισσότερο φιλόδοξων στόχων για τη μείωση των ρύπων. Η αναζήτηση των στόχων αυτών πρέπει να ξεκινήσει εγκαίρως, πριν από την ενεργοποίηση του πρωτοκόλλου του Κυότο.

2. Αναφορικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την ενεργοποίηση της πρώτης φάσης του ευρωπαϊκού προγράμματος για την αλλαγή του κλίματος (9)

2.1. Η Επιτροπή των Περιφερειών διαπιστώνει ότι η γνωμοδότησή της προς την Επιτροπή σχετικά με το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την αλλαγή του κλίματος, της 21ης Σεπτεμβρίου 2000, η οποία ζητούσε τη διενέργεια διαλόγου με τις περιφέρειες και τους δήμους, δεν ελήφθη ως επί το πλείστον υπόψη από την Επιτροπή κατά την κατάρτιση του προγράμματος. Το γεγονός αυτό καθίσταται εμφανές και κατά τη συγκρότηση των τομεακών ομάδων εργασίας.

(1) ΕΕ C 379 της 15.12.1997, σ. 11.

(2) ΕΕ C 315 της 13.10.1998, σ. 5.

(3) ΕΕ C 198 της 14.7.1999, σ. 3.

(4) ΕΕ C 57 της 29.2.2000, σ. 81.

(5) ΕΕ C 22 της 24.1.2001, σ. 30.

(6) ΕΕ C 107 της 3.5.2002, σ. 9.

(7) COM(2001) 579 τελικό.

(8) CdR 37/2001 fin — ΕΕ C 107 της 3.5.2002, σ. 9.

(9) COM(2001) 580 τελικό.

2.2. Η ΕΤΠ τονίζει ότι η διαφοροποίηση στις μεθόδους εργασίας, στα χρονοδιαγράμματα, και στη σύνθεση των ομάδων εργασίας είναι εμφανής στις επιλογές των προτεινόμενων μέτρων και στην αξιολόγηση του αντίκτυπού τους.

2.3. Η ΕΤΠ διαπιστώνει με απογοήτευση ότι στο προτεινόμενο πρόγραμμα για το κλίμα με στόχο την επιβράδυνση των κλιματικών αλλαγών δεν εμπεριέχεται πρόταση για την εναρμόνιση του ελάχιστου επιπέδου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων, μολονότι κάτι τέτοιο θα ασκούσε εκ φύσεως μεγαλύτερη επίδραση στις κοινοτικές δράσεις και πολιτικές.

2.4. Η ΕΤΠ παρατηρεί ότι στο πρόγραμμα προτείνεται — αρκετά προσεκτικά — η ομοιόμορφη φορολογία των καυσίμων για τις εμπορικές οδικές μεταφορές, η αύξηση του μεριδίου των βιοκαυσίμων και η παρέκκλιση από τον ειδικό φόρο κατανάλωσης. Επίσης, θα πρέπει να υπάρξει συμφωνία για τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που αφορά τα καύσιμα της εμπορικής πολιτικής αεροπορίας.

2.5. Η Επιτροπή των Περιφερειών υποστηρίζει το διπλασιασμό του μεριδίου της συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας, συμπεριλαμβανομένης της κεντρικής ψύξης, και ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και τη σημαντική αύξηση του μεριδίου των βιοκαυσίμων στα καύσιμα των μεταφορών. Πρέπει να δοθεί προσοχή στην ανάπτυξη της συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας με βάση τα βιοκαύσιμα.

2.6. Σύμφωνα με την άποψη της ΕΤΠ, οι τοπικές αρχές που είναι αρμόδιες για την χωροταξία και τη χρήση της γης πρέπει να έχουν το δικαίωμα να καθορίζουν τους καταλληλότερους τρόπους θέρμανσης, προκειμένου να προωθηθεί η συνδυασμένη παραγωγή και η χρήση της.

2.7. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης του πληθυσμού και οι εκστρατείες εκκίνησης συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου επειδή προωθούν τη συνειδητοποίηση του κοινού και αφυπνίζουν το ενδιαφέρον του ενώ προάγουν τη διάδοση των βέλτιστων πρακτικών. Επί του προκειμένου, οι περιφέρειες και οι δήμοι μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο, αποτελώντας τον κινητήριο μοχλό σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο όσον αφορά τις εκστρατείες για την προστασία του κλίματος και τις δράσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας. Επιπλέον, είναι και αυτοί καταναλωτές ενέργειας και συνιστούν φορείς που βρίσκονται κοντά στους πολίτες. Οι προτεινόμενες πιστώσεις για τον προϋπολογισμό του Save περιλαμβάνουν σημαντική επιπρόσθετη εισφορά, καθώς και επιπλέον εθνική χρηματοδότηση. Η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας πρέπει να συνδυασθεί στις παραπάνω εκστρατείες.

2.8. Η ΕΤΠ διατηρεί επιφυλάξεις για την καταλληλότητα της οδηγίας που αφορά τη διαχείριση της ζήτησης ενέργειας σε μια αγορά ανοικτή στον ανταγωνισμό. Ήδη, διάφοροι φορείς πώλησης ενέργειας που δραστηριοποιούνται στην ελεύθερη αγορά ηλεκτρικής ενέργειας προσφέρουν στους καταναλωτές προϊόντα που εξοικονομούν ενέργεια, όπως λαμπτήρες ή συσκευές ελέγχου της κατανάλωσης ενέργειας των κτηρίων και της βιομηχανικής παραγωγής. Το σκεπτικό είναι να αντισταθμιστεί η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας με νέα προϊόντα και υπηρεσίες. Οι νέες υπηρεσίες που προσφέρουν οι εταιρείες εξοικονόμησης ενέργειας (ESCOs) αποτελούν ένα καλό παράδειγμα των δυνατοτήτων για

νέες υπηρεσίες. Επίσης, από τη σκοπιά των εταιρειών πώλησης ενέργειας η προσφορά αποδοτικής και ανανεώσιμης ενέργειας, δηλαδή οικολογικής ενέργειας, στους πελάτες είναι επικερδής. Ωστόσο, η ΕΤΠ εφιστά την προσοχή ότι, παρά την κοινοτική πολιτική περιβάλλοντος, η ζήτηση για ενέργεια αυξάνεται. Είναι απαραίτητο να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες στον τομέα αυτό.

2.9. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι πρέπει να προωθηθούν οι δημόσιες συμβάσεις οικολογικών προϊόντων με χαμηλή κατανάλωση ενέργειας, καθώς και οι δημόσιες συμβάσεις που αφορούν την ανανεώσιμη ενέργεια, απομακρύνοντας τα εμπόδια του ανταγωνισμού τόσο σε κοινοτικό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

2.10. Η ΕΤΠ θεωρεί ανησυχητική και αντίθετη με την αιχφόρο ανάπτυξη την εκτιμώμενη αύξηση των ρύπων από τις μεταφορές κατά 50 % περίπου σε 15 χρόνια. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση στους δρόμους και στις πυκνοκατοικημένες περιοχές αυξάνει τους τοπικούς ατμοσφαιρικούς ρύπους οι οποίοι θέτουν σε κίνδυνο την υγεία και την ευημερία των πολιτών.

2.11. Η ΕΤΠ τονίζει ότι οι εκπομπές αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου από τη φύση τους συγκεντρώνονται κυρίως σε τοπικό επίπεδο και θα χρειαστεί η συμβολή όλων των φορέων για τη μείωσή τους. Το επίκεντρο των πηγών των διαφόρων ρύπων διαφέρει κατά δήμο ή περιφέρεια. Επίσης, οι ρύποι και οι γενεσιουργοί τομείς τους παρουσιάζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών, γεγονός που εξηγείται από τις γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες, τη δομή του εμπορίου, ή από την περιβαλλοντική και κοινωνική πολιτική που ασκεί κάθε κράτος μέλος. Η Επιτροπή ερεύνησε το θέμα τομεακά και ζητεί, στο όνομα της αποδοτικότητας του κόστους, μειώσεις των ρύπων κυρίως από τους μεγαλύτερους τομείς. Ελλοχεύει ο κίνδυνος να λησμονηθούν οι μικροί φορείς ή οι μικρές πηγές εκπομπών αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου κατά την επιλογή των μέσων για τη μείωση των ρύπων.

2.12. Η ΕΤΠ υποστηρίζει την τροποποίηση της οδηγίας για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης (IPPC) όσον αφορά τις εκπομπές αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου. Μολονότι η επίδρασή τους στο τοπικό περιβάλλον δεν είναι άμεση, η ηθική ευθύνη για την αύξηση των ρύπων και για τις συνέπειες των κλιματικών μεταβολών στις σημερινές και μελλοντικές γενεές απαιτεί την εφαρμογή της αρχής της προφύλαξης. Ένα μέτρο μείωσης των ρύπων το οποίο επιλέγεται συχνά, όπως η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, θα βελτιώσει άμεσα την ποιότητα της ατμόσφαιρας σε τοπικό επίπεδο.

3. Αναφορικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση συστήματος για την εμπορία των δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (1)

3.1. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι το σύστημα για την εμπορία των δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και η εφαρμογή

(1) COM(2001) 581 τελικό.

του στην πράξη θα πρέπει να είναι προαιρετικά — όπως άλλωστε είναι πάντοτε το εμπόριο — και να αφορούν νομικά πρόσωπα: δήμους, συνεταιρισμούς, ΕΠΕ, και άλλους σχετικούς φορείς. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν απαιτείται να ακολουθηθεί η προσέγγιση κατά εγκατάσταση. Ακόμη, η ΕΤΠ συνιστά να συμπεριληφθούν οι υποψήφιοι προς ένταξη χώρες στα συστήματα εμπορίας των δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

3.2. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι, ακόμη και κατά την προκαταρκτική φάση, κάθε φορέας που μπορεί να παρουσιάζει αξιόπιστα δικά του εκπομπές αερίων του φαινομένου του θερμοκηπίου και που εξουσιοδοτεί τις αρχές να προβαίνουν σε επαλήθευση πριν και μετά από κάθε συναλλαγή πρέπει να είναι επιλέξιμος για συμμετοχή στο σύστημα εμπορίας. Κατά την προκαταρκτική φάση, το μερίδιο των πιθανών ρύπων θα μπορεί να περιοριστεί σε εθνικό επίπεδο, για παράδειγμα, έως και κατά το ήμισυ των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της χώρας. Αυτό είναι εφικτό, για παράδειγμα, με την έγκαιρη εφαρμογή των μητρώων.

3.3. Η πρώτη παραχώρηση δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου πρέπει να υλοποιηθεί δωρεάν.

3.4. Η Επιτροπή των Περιφερειών διαπιστώνει ότι τα είδη των αερίων ρύπων που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορίας περιορίζονται μόνο στο σημαντικότερο, δηλαδή στο διοξείδιο του άνθρακα. Αυτό δεν ενδείκνυται ούτε καν για την προκαταρκτική φάση. Σύμφωνα με την άποψη της ΕΤΠ, το σύστημα εμπορίας θα είναι περισσότερο αντιπροσωπευτικό εάν, παραδείγματος χάρη, συμπεριληφθούν στα αέρια του συστήματος εμπορίας το μεθάνιο από τη διαχείριση των αποβλήτων ή το οξείδιο του αζώτου από τις μεταφορές.

3.5. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι τα προτεινόμενα όρια ανά τομέα δραστηριότητας, καθώς και τα συνολικά όρια όσον αφορά την

ενέργεια περιορίζουν άσκοπα τις δυνατότητες όσων ενδεχομένως κάνουν χρήση της εμπορίας εκπομπών αερίων. Η ΕΤΠ βασίζει την άποψή της στο γεγονός ότι οι επιχειρήσεις σε εθνικό επίπεδο μπορούν ανά πάσα στιγμή να επιλέγουν τα καταλληλότερα μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

3.6. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι η μέριμνα για τον έλεγχο της εμπορίας των εκπομπών αερίων πρέπει να ανατεθεί τόσο σε εθνικά όργανα όσο και σε κοινοτικά όργανα με μικρή γραφειοκρατία, π.χ., σε κέντρα ελέγχου της αγοράς των ρύπων. Τα κέντρα αυτά μπορούν για παράδειγμα να συσταθούν σε συσχετισμό με τον έλεγχο του πρωτοκόλλου του Κυότο.

3.7. Η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει τις ανησυχίες της για το γεγονός ότι το περιεχόμενο των τριών εγγράφων, οι προπαρασκευαστικές εργασίες και οι αποφάσεις για τα μέτρα που βρίσκονται τώρα υπό εξέταση στην Επιτροπή, όπως και οι εθνικές δράσεις προσανατολίζονται προς τη χορήγηση παρεκκλίσεων στα κράτη μέλη, στους τομείς με τις μεγαλύτερες εκπομπές αερίων ρύπων, στους σημαντικότερους φορείς ή στους σημαντικότερους τύπους αερίων του θερμοκηπίου και στις μεγαλύτερες τιμές ρύπων. Με ποια μέσα σκοπεύει στη συνέχεια η Επιτροπή να συμπεριλάβει τους μικρούς, τοπικούς και περιφερειακούς φορείς, τους δήμους και τις περιφέρειες, τις μικρές ποσότητες τους εκπομπής αερίων ή την εκπομπή συγκεκριμένων αερίων στις απαραίτητες δράσεις μείωσης των ρύπων; Μακροπρόθεσμα, απαιτείται και είναι ευκαία η συμμετοχή όλων των φορέων στη δράση για τη μείωση των αερίων ρύπων. Μήπως θα πρέπει, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της μείωσης των εκπομπών αερίων, να συμμετέχουν και οι μικροί φορείς ή ακόμη και οι πολίτες; Έτσι θα μπορεί να υπάρξει μια κοινωνία των πολιτών η οποία λειτουργεί με υγιείς ηθικές αρχές από τη βάση προς την κορυφή. Αναμφισβήτητα, η κοινωνία αυτή πρέπει να επιτύχει ουσιαστικές μειώσεις μεγάλου βεληνεκούς στις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ακόμη και μετά την περίοδο ισχύος του πρωτοκόλλου του Κυότο.

Βρυξέλλες, 14 Μαρτίου 2002.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Albert BORE